Şiir Türleri (İçeriğine Göre)

Cevap Anahtarı · Kısa Çözümler

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1. **1–c 2–a 3–e 4–d 5–b**
   Şiirin türü, içeriğinde ağır basan duygu ve amaca göre belirlenir.

2. **a) hiciv b) taşlama c) çoban**
   Hiciv ve taşlama, eleştiri içerikli şiirlerin iki gelenekteki adıdır.

3. **D) Lirik**
   Şair, sevgilinin eziyetinden duyduğu acıyı ve aşkın verdiği ıstırabı içli bir dille anlatır.

4. **E) Didaktik**
   Beyitte, insanın sözüne değil işine bakılması gerektiği öğüdü verilir.

5. **C) Epik**
   Beyitte düşman karşısında vatanın düştüğü durum ve vatan sevgisi coşkuyla dile getirilir.

6. **D – Y – D – D**
   Savaş ve kahramanlık epik şiirin konusudur; pastoral şiir doğayı ve çoban hayatını anlatır.

7. **B) Pastoral**
   Yayla, çoban, kaval ve doğa güzellikleri ile bunlara duyulan özlem anlatılmaktadır.

8. **A) Satirik**
   Toplumdaki torpil ve haksızlık iğneleyici bir dille eleştirilmiştir.

9. **D) Bir bilim kuralını öğretmek**
   Bilgi vermek, öğretmek didaktik şiirin amacıdır.

10. **Örnek: Şairin şiirine yansıttığı duyguları gerçekten ve derinden yaşaması, şiirin içten ve etkileyici olmasını sağlar.**
    Şiirin içeriği şairin his dünyasından beslenir.

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11. **A) Doğa güzellikleri ve çoban hayatı anlatılmıştır.**
    Dörtlükte doğa ya da çoban hayatı değil, vatan ve kahramanlık işlenir.

12 **C) "Söz ağızdan bir çıkar, geri dönmez bir daha / Düşünmeden söyleme, sonra kalırsın tek başına"**
Bu dizelerde okura düşünmeden konuşmaması öğütlenmektedir.

13 **a) epik b) lirik c) pastoral ç) satirik**
Konu ile ağır basan duygu ve amaç şiirin türünü belirler.

14 **E) İkisi de satirik şiirin farklı edebiyat geleneklerindeki adlarıdır.**
Satirik şiir divan edebiyatında hiciv, halk edebiyatında taşlama olarak adlandırılır.

15 **B) Hasret – lirik**
Sevgiliden uzak kalmanın verdiği hasret içli bir dille anlatılmıştır.

16 **Örnek: "Sürüler iner akşamüstü dereye / Kaval sesi karışır mor bir kekiğe"**
Dizelerde doğa, köy, yayla ya da çoban hayatı işlenmelidir.

17 **D) Mecaz ve yan anlamlı sözcükler kullanıp ahenge özen göstermek**
Lirik şiirde mecazlı söyleyiş ve ahenk, duygunun coşkuyla aktarılmasını sağlar.

18 **B) Savaşta gösterilen kahramanlık coşkuyla anlatılmıştır.**
Beyitte kahramanlık değil, aşk acısı işlenir; "felekler yandı âhımdan" sözü mübalağadır.

19 **A) Kişilerin kusurlarını alaycı bir dille eleştirmesi**
Alaycı eleştiri satirik şiirin özelliğidir.

20 **C) "Makamı Sağlam Beylere Övgü (!)"**
Başlıktaki ünlem ayraç içinde kullanılarak övgünün alaycı olduğu sezdirilmiştir; diğerleri pastoral, epik, lirik ve didaktik içerik çağrıştırır.

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 **E) pastoral – epik – didaktik – lirik**
I doğa ve yayla, II kahramanlık, III öğüt, IV ayrılık acısını anlatır.

22 **D) Pastoral ve epik şiir özelliklerini bir arada taşımaktadır.**
Doğa ve yayla anlatımı pastoral, yiğitlere seslenme epik özelliktir; bir şiirde birden fazla türün özelliği bulunabilir.

23 **E) Toplumdaki haksızlığa karşı iğneleyici ve eleştirel bir tutum takınmıştır.**
Satirik şiirde şair aksaklıkları alaycı ve eleştirel bir dille ele alır.

24 **Didaktik (pastoral ögelerle). Dizelerde okura emeğin değeri öğütlenmektedir; toprak ve kırsal hayat ise pastoral bir ögedir.**

Ağır basan amaç öğüt vermek olduğu için şiir didaktik sayılır.

25 **B) Lirik**

Şiirde ağır basan, sevinç ve ayrılık acısı gibi kişisel duygulardır.

26 **C) Bir şiirin türü, onda ağır basan içerik özelliğine göre belirlenir.**

Türler iç içe geçebildiğinden şiir, ağır basan özelliğine göre sınıflandırılır.

27 **Örnek: Lirik: Terk edilmiş bir evin sahibine duyulan özlem / Epik: Çanakkale'de savaşan askerlerin kahramanlığı / Satirik: Sözünde durmayan yöneticilerin eleştirisi**

Lirikte kişisel duygu, epikte kahramanlık, satirikte eleştiri esastır.

28 **A) İlki epik, ikincisi didaktik özellik taşımaktadır.**

Namık Kemal'in beyti vatan sevgisini coşkuyla anlatır; Ziya Paşa'nın beyti öğüt verir.

29 **E) Kişilerin ve toplumun kusurlarını alaycı bir dille eleştirir.**

Alaycı eleştiri satirik şiirin özelliğidir.

30 **Örnek (didaktik): "Kitap oku, dostum, gönlün ışısın / Bilgi ile her kapı açılsın / Cahil kalan yolda hep yanılır / Okuyanın önü aydınlansın" – Okura okumayı öğütlediği için didaktiktir.**

Dörtlükte seçilen türün temel içerik özelliği (duygu, kahramanlık, doğa, öğüt, eleştiri) ağır basmalıdır.